

Sportfisket gör Norduppland attraktivt

Mer måste göras för att utveckla turistnäringen kring Dalälven. Bland annat kan en Fisknaturpark skapas, skriver Lena Steffner och Lasse Widlund.

Ett underutnyttjande av Dalälvens naturresurser under decennier bör inte accepteras och fortgå hur länge som helst. Laxbeståndet är i dåligt skick och utsatt för degenerering. Öringen är på konstaterad tillbakagång. Yrkesfiskarnas fasta redskap vid Dalälvens utlopp tar sin tribut till men för sportfisket högre upp. Trålfiske med finmaskig trål tar inte bara strömming utan även smolt. Hoten är uppenbarligen många.

Norduppland har inte så många attraktioner att bjuda på. Kultur- och naturvärden finns även här men potentialen för en livskraftig besöksnäring exempelvis i

Älvkarleby bör kretsa kring det unika laxfisket.

Visst skulle man kunna göra mer för och kring ett av landets mest kända laxvatten. Landets sportfiskare räknas i hundratusental och utgör en stor folkrörelse, en av de största. Hur ger man dessa entusiaster möjligheter att utnyttja Dalälvens naturresurser på ett bättre sätt?

Går det att rätta till gamla försyndelser mot lax- och öringbestånden vid kraftverken Älvkarleby och Lanforsen? En gång i tiden ska 70 procent av Dalälvens ursprungliga reproduktionsområden ha legat strax ovanför i Båtforsområdet enligt seriösa utredningar.

Sedan urminnes tider har rätten till laxfisket i Älvkarleby tillhört Kronan. I samband med projekteringen av Älvkarleby kraftverk överfördes den i jordeboken angivna laxfiskefastigheten till

Vattenfallstyrelsens förvaltning år 1911. Myndigheten Vattenfall ålades då ett förvaltningsansvar som numera är rejält uttunnat genom bolagiseringen av Vattenfall . Kronans regalrätt till laxfiske ingår genom ett antal fastighetsregleringar numera till mångas förvåning i Vattenfall AB:s eget fastighetsbestånd.

Vattenfall är en dominerande men dålig ägare i Älvkarleby fiskevårdsområde. Att utvinna mesta möjliga energi ur vattenmassorna till lägsta möjliga kostnad går stick i stäv med att utveckla laxfisket till glädje för landets yrkes- och sportfiskare. Vattenfall kan inte längre representera Kronan och allmänna intressen för laxfisket. Det ingår inte längre i ägardirektivet.

Om fisket i området utvecklas till ett renodlat sportfiske och under en ny ägandeform kan Norduppland få en starkt dragande attraktion i Älvkarleby till gagn för sportfisket och därmed den regionala turistnäringen.

Tre åtgärder är dock nödvändiga i detta sammanhang.

1. Att utreda och kostnadsberäkna en passage för lax och öring förbi de två kraftverken vid Älvkarleby och Lanforsen till och från Båtforsområdet. Kvalitet och kvantitet på fisken ökar. Ett uppdrag som bör falla på den nya havs- och vattenmiljöförvaltningen.

2. För att förstärka naturupplevelsen vid Älvkarlebyfallen kan en Fisknaturpark skapas i Kungsådran för att visa laxfiskarnas vandringar vid naturligt branta forsar genom extra ilagda stockramper. Detta förutsätter en bråkdel mer vatten från kraftverket

3. Med samma syfte kan i det så kallade Mellanfallet ett fast kronolaxfiske på Laxön för tillvaratagande av överskott av uppvandrande lax återskapas. Detta kan ske genom smärre vattentappningar under vissa dagar eller tider under sommarperioden . Försäljningen av den färskfångade laxen kunde ge intäkter till fiskevården för exempelvis öring och därmed sportfisket i området. Samtidigt minskar problemet med kvardröjande instängd lax i Mellanfallets gropar.

Föreslagna åtgärder bör utgöra underlag för överväganden på statlig myndighetsnivå där länsstyrelsen i länet, den nya havs- och vattenmiljömyndigheten samt SLU (den nya aktören i Älvkarleby) ingår.

Lena Steffner

ordförande Älvkarlebygruppen

Lasse Widlund

styrelseledamot Älvkarlebygruppen

UNT 2/7 2011

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.